

Šedesátiny docenta PhDr. Josefa Langmeiera, CSc.

Těžko tomu uvěřit! — Docent Langmeier se narodil v Nýřanech dne 12. ledna 1921. Na Karlově universitě v Praze studoval filosofii a souběžně pilně navštěvoval přednášky na medicíně. Hluboký zájem o tyto dvě vědní oblasti určoval nadále celou jeho životní dráhu. Stal se klinickým psychologem a zdravotnické službě zůstal natrvalo věrný. Jeho prvním pracovištěm byl od roku 1948 Sociodiagnostický ústav v Praze, vedený vynikajícím sociálním lékařem MUDr. O. Říhou. Zde byla důsledně praktikována týmová spolupráce lékařů, psychologů a sociálních pracovníků, z nichž jedna se stala nadále věrnou průvodkyní jeho života. Zde také jsou počátky bohatého repertoáru odborného zájmu PhDr. Langmeiera — děti v ústavech, děti nemocné, děti s mozkovým poškozením, smyslové poruchy, otázky adopce, rodinná funkce a dysfunkce, školní problémy, mentální retardace, delinkvence aj. A co studuje, studuje do hloubky. Týmová spolupráce umožnila, že na tomto pracovišti byl u nás objeven syndrom lehké dětské encefalopatie pediatrem MUDr. K. Mackem v nálezu somatickém a PhDr. J. Langmeierem v nálezu psychologickém.

V roce 1952 odešel dr. Langmeier do Havlíčkova Brodu, kde zprvu pracoval v Psychiatrické léčebně, jejíž dětské oddělení založil primář Kučera. Je iniciátorem diagnostiky a terapie vývojových poruch čtení a psaní. V roce 1954 se stal asistentem pediatrické katedry ILF, vedené profesorem MUDr. J. Lhotákem. V této funkci přešel v roce 1964 do Prahy, kde pak v roce 1970 přebíral vedení kabinetu psychologie ILF, odkud řídil především postgraduální výuku klinických psychologů u nás. Mnozí pediatri jistě vzpomenou na jeho psychoterapeutické působení během náročných atestačních zkoušek v tomto havlíčkobrodském období. A ještě větší množství je těch, kdo se od něho mnohému naučili v nejrůznějších kurzech a na školicích místech.

Jeho referát na sjezdu Čs. pediatrické společnosti v Bratislavě v roce 1961 na téma „Otázka psychické deprivace a vývoj výchovných názorů u nás“ před-

znamenal obrat v nazírání na ústavní výchovu dětí a na význam citových podnětů pro vývoj dítěte. Následovala monografie o psychické deprivaci v dětství odměněná mezi jiným Hálkovou cenou, jejíž každé nové vydání, včetně anglického, německého a ruského, připravovaného pro rok 1982 v Moskvě, přináší vždy nové poznatky a prohloubenou teoretickou koncepci.

Sotva bychom vypočítali všechna odvětví psychologické praxe i teorie, která ovlivnil svou iniciativou. Příznačné je, že tomu bylo skoro vždy na půdě pediatrických schůzí nebo na stránkách Čs. pediatrie. Tam psal v roce 1961 poprvé o školní zralosti. Psal a přednášel o rodinné interakci, o časném vztahu matky a dítěte, o somatopsychických vztazích, o mentální retardaci a moderních psychologických postupech užívaných k stimulaci a učení postižených dětí. Večery České pediatrické společnosti, jež připravuje jako předseda pracovní skupiny pro psychologii, přitahují tradičně široký okruh posluchačů, stejně jako doškolovací dny klinických psychologů, které se vyvinuly ze seminářů kabinetu psychologie, když už návštěvníkům nestačila posluchárna dětské kliniky ILF v Krči. Vědecké poznatky dovede popularizovat a jasný sloh a jasná dikce jsou charakteristickým rysem jeho osobnosti. Nejčastěji čteme jeho články v časopise Děti a my a v Rodině a škole.

Nemůžeme si dnes představit psychologii v postgraduální výuce pediatriů — a v posledních letech i pregraduální na fakultě dětského lékařství UK — bez jména a osobnosti doc. Langmeiera. O výuce klinických psychologů to platí patrně ještě výrazněji. Má četné žáky. Vytvořil svou psychologickou školu.

Jeho žáci, přátelé a spolupracovníci mu přejí mnohá další léta plodné práce!

Doc. PhDr. Z. Matějček, CSc.,
kabinet psychologie ILF,
Praha - Krč